

Spis treści

WSTĘP: ŻYCIE OSOBISTE JAKO PRZEDMIOT BADAŃ

HISTORYCZNYCH..... 7

1. Historia a doświadczenie historyczne 7
2. Od mikrohistorii do biografii „zwykłego człowieka” 10
3. Metoda biograficzna..... 17
4. Życie osobiste jako przedmiot badań..... 21
5. Narracje pierwszoosobowe..... 25
6. Stan badań 33
7. Podstawa źródłowa i układ pracy..... 37

CZĘŚĆ PIERWSZA: ZWIĄZKI PRZEDMAŁŻEŃSKIE..... 41

1. Mit chłopskiej etyki płciowej 41
2. Prawne, religijne i praktyczne aspekty przedślubnej aktywności seksualnej 45
3. Sprawa Jana Wielowskiego i Barbary Białozielonczonki 51
4. Dyskrecja czynów, dyskrecja słów 54
5. Samotni, wdowy i młodzież 56
6. Na służbie 60
7. Miejsca spotkań 63
8. Zaloty 69
9. Ryzyko ciąży przedślubnej 72
10. *Coitus interruptus*, antykoncepcja i aborcja 77
11. Dzieciobójstwo..... 82
12. Od ciąży do małżeństwa..... 87
13. Ustalanie ojcostwa 92
14. Zawitki..... 98
15. Związki niezalegalizowane..... 103
16. Ocena moralna współżycia przedślubnego 107

CZĘŚĆ DRUGA: MAŁŻEŃSTWO 111

1. Zewnętrzne ograniczenia swobody zawierania małżeństw..... 111
2. Konsens małżeński..... 114
3. Przymus małżeński..... 118
4. Polityka małżeńska chłopów a kwestie ekonomiczne 123
5. Normy doboru małżeńskiego i ich funkcjonowanie 127
6. Kojarzenie małżeństw przez rodziców lub opiekunów 131

7. Małżeństwo wbrew woli?	133
8. Małżeństwo z miłości?	137
9. Model małżeństwa chłopskiego	142
10. Miłość, przyjaźń, przychylność	146
11. Solidarność i szacunek	148
12. Kłótnie małżeńskie	152
13. Przemoc	155
14. Życie płciowe	159
15. Swoboda seksualna małżonków	163
16. Małżeństwo i dzieci	167
17. „Rozwód”	172
18. „Frymarczenie” żonami	175
19. Morderstwo współmałżonka	177
 CZĘŚĆ TRZECIA: ZWIĄZKI POZAMAŁŻEŃSKIE	183
1. Opowieści o zdradach małżeńskich	183
2. Cudzołóstwo w świetle przepisów i praktyki prawnej	184
3. Publiczne zgorszenie	189
4. Symptomy cudzołóstwa	193
5. Karczmą, alkohol i seks	197
6. Kryteria atrakcyjności fizycznej	202
7. Kryteria doboru partnera	205
8. Małżeństwo a związki pozamałżeńskie	210
9. Pójść precz i zacząć nowe życie	214
10. Podwójny standard	216
11. Między przyzwoleniem a potępieniem	219
12. Trzy historie	223
a. Zabójcza „społeczność” Reginy Wydrowej z parobkiem Jakubem 1729–1730	224
b. Burzliwy związek Klemensa Heliasza i Franciszki Hodorowicówny 1741–1744	227
c. Płomienny romans Jadwigi Czapucionki i Tomasza Saletry 1719–1723	230
 ZAKOŃCZENIE: WNIOSKI I TEZY	237
Tabuła debitorum	243
Wykaz skrótów	244
Bibliografia	245
Źródła rękopiśmienne	245
Źródła drukowane	249
Opracowania	251
Indeks osób	269
Summary	276